

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre külföldre:			
Helyben:					
Egy evre	10 kor.	bill.	Egy evre	10 kor.	bill.
Fél evre	5		Fél evre	5	
Negyed evre	2	50	Negyed evre	4	
Egy hónap	1		Egy hónap	1	70

Egyes szám ára 4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Felülsz. szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Egy sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször
hirdetéseket jutányosabban. Apró hirdetés minden szö
4 fillér.

Az ujságírók Debreczenben.

(Némely igazságok.)

Debreczen, április 29.

A vidéki ujságírás vezetői, szövetkezett tagjai piros pünköszt napján Debreczenben gyűlnek össze. E gyűlés előkészítése folyamatban van. E mozgalom alkalmas arra, hogy foglalkozzunk a vidéki ujságírással és a vidéki ujságírók helyzetével.

Hát valljuk be őszintén, hogy mind az ujságírás, mind az ujságírók igen-igen sokszor hívják ki az éles kritikát. Van is részük benne, azonban legtöbbször a méltányosság határait is túllépik a szigorú kritikások, akik nem önművelés a vidéki ujságírás ingoványos mezejét, nyomorúságos küzdelmeit, sárfertőtől környezett, tüstétől benőtt gyalog-ösvényeit, szmirna-szönyegekről ítélkeznek a többször szanalomraméltó robotos fölött.

A vidéken az ujságírást a szerény eszközök éppenséggel nem helyezik a kellemesebb foglalkozások közé, sőt a vidéki ujságírók egy nagyobb része hivatás nélkül gyakorolván az ujságírást, otromba bötásaival, személyes érdekektől vezetett alacsony tollal még gyűlöletessé is süllyeszté ezt a ma immáron a mestersegek sorába bukottatott eszményi hivatást. A sajtó elősdi férgei az ilyenek, a kik hogy elszapo-

rodtak, szomorú a magyar ujságírára, mert azt a züllés szélére sodorták. Züllött e sajtónak az erköltese, a hangja. Ninesenek ideáljai. A magyar nemzeti szellemet eltorzítja, metelyezi ez a kozmopolita pirosítóval kifest kiment mérges leheletű dáma. Hamis a beszéde, hamisak az ékszerai, kajmós keze a csaklázásra készen áll. Pedig választhatna más ideált is, mely hasonlatos a hófehér karton ruhás, gyönyörű szép magyar lányhoz. Fehér orcáját ennek munka közben a napsugárzománczozta be arany barna piros fényvel. Nyitott, nagy lészta szemében pedig a faj és föld iránti rajongó szeretetragyog, hogy hasonló nemes érzésekre büvölje még a köznapi, poros eszímás embereket is, tanulván tőle szeretni a magyar fajtát, a magyar földet, melyekhez fogható szép nimesen.

Azokban ezt az eszményt a magyar nemzeti szellem, a magyar nemzeti erkölcsök, a magyar nemzeti hagyományok, a magyar föld és nép rajongó szeretete, átérzése nélkül nem lesz képes a robotos ujságíró feltalálni. Szó sincs róla, vannak választottjaink a vidéki ujságírás sivar, jelenleg inkább por, mint harmat lepte mezején is, tehát ezeknek kell a fertős, ingoványos, posványlázás, kígyó teszkes gyalog ösvényekről a gyönyörű, hasznos buza-termő magyar mezőségre a tévelgyöket

átvezetni. Üldözve a pakászokat, a sajtó pakászait, kiknek a sár az elemük, jobb példát mutatva a tévelgyöknek, nyesegetve az elfajzott, áldatlan tuftermést, mely a szilárd sudarak helyett csak ferges, nyavalyás, beteg galyacsákat, fejletlen törpe bokrokat nevel, nedves aljában fészket adva minden utálatos csuszó-mászónak.

Látnivaló tehát hogy most, midőn a vidéki sajtó ugynevezett vezető emberei Debreczenben gyülekeznek, találhának tárgyalásra, megfontolásra elég gazdag anyagalmazt, de félünk, hogy az ünnepi ebédecskék, egymást tömjénező beszédecskék kimerítik szegényeket és így marad minden a régiiben, tudniillik elősdi, eszmény nélküli ferges martaléka az ujságírás. Már pedig ha mi magunk ujságírók nem irtjuk a pakászokat, ne várjuk, nem is várhatjuk, hogy irányunkban a közönség becsülése emelkedni fog, sőt túrnunk kell a sokszor méltánytalan, igazságtalan gyilkos mereg kritikákat is, mert ha mi magunk nem teszünk különbséget ujságírás és ujságíró, ujságíró és ujságíró között, hogy tehelne az elfogult közönség. Hisz ők inkább csak a sáros nyomokat látják, nézik és némely munkáskéz harmatos, szerény virágai fölött elsiklik a tekintetük.

Ifjabb Móricz Pál.

Szücs András szücsremeke. *)

(Régi ezéhelet.)

A „Debreczen” társaja.

Irtá: Ifjabb Móricz Pál.

Kunkorgós bajszu Szücs András atesvén az inasesztendőkön, a vandorlegénykedesbe is bel fáradván, Babarezy Pál ezéhmester uram ele járult és jelente, hogy az érdemes szegedi szücseszébe akar állani. Készen áll, remek munkájával is kimutatja az érdemes szücsmesterségből sajátított külön- és különféle tudományát, mind a bőrök kikészítését, mind a szabást, mind a virágvarrást illetőleg.

Babarezy Pál ezéhmester uram kunkorgós bajszu Szücs András szücsi tudományát felette sokra nem becsülte. A szigorú ezéhmester ur Szücs Andrást még inaskodása, legénykedése idejéből ösmerte. Tudta, többet foglalkozott a heje-hujával, mintsem hogy a mestersegebe vágó dolgokat

*) Mutatvány szerzőnek „S z e g e d i K r ö n i k á k” című, a régi városi polgári életet rajzó, sajtó alá rendezett kötetéből.

gyakorolta volna. Gazdag szülei tejjel-vajjal, szép kövér ezüst tallerokkal bőven látták el, ez szerelt neki becsületet az érdemes mesterek, a legenytsarak előtt, mert egybekent a szücsi tudományokban leha volt.

Babarezy Pál ezéhmester ur esovalgatta a fejet. Különöskeppen nem bizott hozzá, hogy ez a kunkorgós bajszu, heje-hujás Szücs András képes lesz a szücs remekét a maga jóvoltából készíteni el. Nem foltozó vargaság a szücsremek. Nagy feladatokkal jár az. Mert készitendő egy kusza fehér ködmön, dolman nagyságában. Ez azonban meg nem minden. A ezíra virágos sarga sába próbálja csak ki igazán, ki hogy tud a tüvel, selyemfonással mesterkedni, node a kostök ezírfrazás sem kontárkéz alaváló, a sallang metszés, a rozástányér kivarrás a kostökön, mind oly feladat ez, hogy Babarezy Pál ezéhmester uram vélekedése szerint kevés ahhoz a heje-hujás Szücs András vágott dohánya.

Mindamellét összehívta az érdemes szücseszé előljároságát, Babarezy Pál ezéhmester urnak a Rökuson, a fehérő utzában találatott a nádfedeles fordított szép háza, melynek fala kívül-belül oly hófehér

volt, vetekedett a legfehérebb irhával. A Szücs András remekes ezéhe állása ügyében vasárnap escelekedtek az első eljárast.

Az érdemes ezé előljároság a vendégszobában foglalt helyet. A tükör hátmögül gyönyörűséges szemü pávatollak tekintettek a mesterekre. Az öreg diofa asztal föl ven Babarezy Pál ezéhmester ur ült. Jobbsó keze felől a nemes város embere, a ezéhbiztos szenátor ur foglalt helyet, balsó kéz felül alezéh mester uram, ök virágokkal kifestett barna fakapapén ültek. A tükör alatt ültek. A többi előljáro mesterek a szivhátu magyar székeken begyeskedtek. Az atyámester ur, a két bejárómester, a két dekan és a ezé többi érdemes választmányi tagjai sort ültek. A hosszu kihuzott asztal legvegen ott gubbaszkodott a remekes is.

Nyikorgó eszímás legények tizenhat darab magyar báránybört hoztak be a szobába. A bőr még nyers és kikészítetlen volt. A remekes első feladatát a kikészítés képezte. Ez volt a remekmunka eljárás megindítása. A kusza ködmön ezéjára fehérhátu bört, a ezírasuba szükségére sargahátu bört kellett ezekből készítenie. A re-

Az elégedetlenek hazája.

Debreczen, április 29.

(Br.) Ha lámpással keresnők, még akkor sem lehetne meglegedett embert találni mostanában Magyarországon. A jog, törvény és igazság korszaka derült pedig reánk, a szászátvar kormányelnök kijelentése szerint.

Elégedetlen mindenki. A munkás, a gazda, az iparos, a kereskedő, a hivatalnok, a milliomos, sőt a dús gazdag földesúr is. De a legeggedetlenebbek a politikusok, a kikkel viszont — hogy a kép teljes legyen — a választók nincsenek meglegedve.

Szell Kálmannal nincs meglegedve senki még azok sem, akik távirataikban fejezik ki hűségüket és ragaszkodásukat.

Emnek oka a kormányelnök határozatlansága, kétszínűsége, gyávasága és zarkozottsága. Eddig csak jelszavakkal dobálódzott, de semmiféle irányban nem kötötte le magát, hogy mindig alkalmazkodhasson a teremtett helyzethez és az adott viszonyokhoz.

Különösen most járja a legeszeveszetlebb tojastanczot, a választások előtt. Veri a mellet, hogy ő ilyen-olyan liberális, s ez alatt engedi dolgozni a klerikális hajlamu, volt nemzeti pártot a vidéken, ahol az ellentetek sokkal élesebbek, hogy sem a volt szabadelvűnek a régi nemzeti partiakkal kibekülhetnének. Az úr ezek közt athidalhatatlan. A bizalmatlanság egyébként megvan a Lloyd-klubban is. A régi szabadelvűnek bizalmatlanok Szellal szemben, mert hiszik és joggal, hogy az Apponyi-párttal tart, vi-

szont ezek is bizalmatlanok iránta, mert azt hiszik, hogy a régi szabadelvűket titokban támogatja.

Az Ugron párt vár, de már türelmetlenül, ami igen kiérzik a Bartha Miklós vezerezikéből, pedig hiába vár. Az igazi függetlenségi párt, amely még jogosan viselheti e nevet, szinte elégedetlenül várja a választásokat, hogy a paktum által megbenoitott tevékenységet számban és erőben megsokszorozottan folytathassa. De vajjon mit szól mindehhez az erkölcsi erőtartalék, a választó polgárság?

Sajnos, hogy politikailag amyira éretlen a mi nemzetünk, hogy nálunk a képviselők adnak programmot, nem pedig a választó közönség. A politikai kiskorúság elszomorító jele ez, amely rányomta helyegét egész közeletünkre. Nem is szabadul meg ettől az ország, amíg az általános és titkos szavazati jogot be nem hozzák. Egyelőre erre kilátás sincs, hiszen nem bolondok a mostani képviselők, hogy a fát vagják maguk alatt. A képviselőház mostani tagjaira életkérdés az igazi közvéleménynek az alkotmány sánczain kívül álló tartása.

Ezert hazája Magyarország az általános elégedetlenségnek és az is marad ezen nagyságos urak akaratából még sokáig.

Mikor jön el a te országod, népakarat? Mikor hegednek be a nemzet testének ezen gennyedő sebei?

Talan akkor, ha a nép öserejének tudatára ebred, ha nem elégszik meg az oda dobott kenyérrel . . .

mekes ezt a munkát a cseh által rendelt remek biztosnát, egyik csehbeli mesternél készítette el.

Öreg Tóth János szücsmestert rendelték ki. Nehogy esere-bere törtenjek az erdemes cseh által kiválasztott bőrökkel, cseh-mester uraimék a szücsceh peesetjével legott meg is peesetelték a bőröket, mind a tizenhat darabot. A vasalt czehládából az öreg privilegumos irások mellől került elő a czehepeeset és Babarczy Pál uram miközben a bőröket bilyogozta, monda, mert nagy tamaskodó természetű ember vala Babarczy Pál uram.

— Mógöszöm én a fejemet akkor, ha Szücs András remekös czehta áll.

Az egész gyülekezet mosolyogva tekintett össze. Amde Szücs András hetyken vagta vissza:

— Hát jól van czehmester ur, majd meglátjuk hány zsakkal telik . . .

Elkövetkezven az ideje: Szücs András remekes a kikészített bőrökkel másodikban járult az erdemes szücsceh előjáróságának a gyülekezete elé. Ket bőr szükségeltett a kusza ködmönhez, ez selymes feherhátura volt kifestve. Tizenegy darab sárgas barna bürt a subára számitottak. — Ez ellen nem esett kifogás. Megfelelőképen ki volt festve. — A kostökölt pedig teljesen a remekesre hagyták.

Szücs András ez alkalommal a szabási tudományából vizsgazott. A kikészített bőröket a hosszú szabó asztalra teregették fel. Mindenek szeme lattára kellett működnie a borotva éles szatörkessel. Elsőbb a ködmönnek derekát, két ujját kellett szabni, aztán a subát annyi bőrből, mint a mennyi

a subához szükségeltett. A remekes jökötélességei ezek voltak. A suba szabásnál nem feledkezven meg arról a fortelyról sem hogy a subagallernál a fekete bodorszőrű báranynak mind a négy lába a suba hátára essen.

Mester uraimék szabásközben tréfálkoztak is a remekessel. A társphárra gondolva vidult a lelkük, mivelhogy a mester összejövetel áldomástétel nélkül nem eshetett meg. Szóba került bizonyos Muesi mester, a ki ugyan csak a vargaczehek volt a tagja, de trefatról oly híres neves ember volt. Szegeden mindenfelé emlegették, sőt a nemkevesbé hunczut Jakska, a rökusi harangozó egyszer elibe is harangozott Muesi uramnak. Ez akkor történt, midőn Muesi mester a hatán hozta Dorosmáról haza a lóbört.

Heje-hujas kedvű Szücs András majdnem felre metszette a ködmön derekát, midőn az atyamester ur, ki buzás almapiros arcú, nyájas szücsmester volt, előadta a Muesi varga remekes feladatát, a melylyel nemcsak a fiatal remekest, de az egész erdemes varga czehet zavarba ejtette. Muesi ugyanis monda:

— Az en feladatam ez. Szabjon ki a remekes egy tehénbörből tizenkét pár boeskort, amde úgy, hogy a tehénböre mégis egészben maradjon.

Gondolkozott a remekes, nem fejtette meg. Végül az egész nemes vargaczehek üstöke beleizzadt, de a legtapsztaltabb öreg varga mester sem tudta megfejteni a Muesi uram feladatát. Nemzetes Hódy Imre szenátor ur, czehbiztos ur látván e nagy zavart,

A debreczeni lóversenyek.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, április 29.

A tavaszi lóversenyeket szombaton és vasárnap délután tartotta meg a debreczeni sportegylet. Évek óta nem volt olyan kedvező idő a lóversenyekre, mint ezuttal s az érdeklődés is szokatlan nagy mértékben nyilvánult meg a tavaszi versenyek iránt.

A versenyek lefolyásáról s eredményéről a következő tudósítás számol be:

(E l s ő n a p.)

Első nap a versenyek rendezésén, minden baleset nélkül folytak le. A favoritok rendszerint nyertek, egy alkalommal nagy meglepetést szerzett a III. futarban br. Szentkereszty Iova Peninsular s annak a néhány játékosnak, ki megfogadta 17-szeres pénzt hozott.

Az első napi versenyek ily sorrendben és eredménnyel folytak le:

I. Nyeretlenek eladó verseny. 1000 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Táv.: 1600 méter. Futott 8 ló, melyek közül első lett Liptay Béla Convictorja. (lov. Szemere); második Bajos. Tot. 5: 8—10: 16.

II. Debreczen szab kir. város díja. 100 drb. és kir. arany, melyből 90 arany a győztesé, 10 arany a második lóé. Táv.: 2000 méter. Futott 6 ló. Első lett Csizsár István fh. ur Midnighije. (lov. tulajdonos); második Morgó. Tot. 5: 26.—10: 53.

III. Hortobágyi díj. 1500 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Táv.: 1600 méter. Futott 4 ló. Első br. Szentkereszty Pál Peninsularja. (lov. tulajdonos); második May's Slave. Tot. 6: 86.—10: 173.

jó szóval ügyekezett a mestereken segíteni. Muesi uramat kérte fel:

— Ugyan Muesi uram, fejtse meg már ezt a talányt, láthatja, nemhogy a remekes, de az erdemes mester urak sem képesek megfejteni.

— Pedig olyan egyszerű, ravasz Muesi a következőket monda, im hol az én feleségemnek nagyon tizenkét gyermek. Ugy-e bár bizony ez a tizenkét gyerek tizenkét pár boeskort visel és a tehénbör mégis egész, mert hisz maguk is tudják mesteruraimék, hogy a feleségem még mindig meg van . . .

A nagy hahotázásra fodrozott főkötös Babarczy Pálné nemzetes asszony is bedugta az ajtón a fejét, noha egyébként nem szokott a cseh belső dolgaiba avatkozni.

— De virágos kedvük van kigyelme-

teknek? . . .
Az ám! Az András ecesenket nevetjük, némely öregebb szücsmesterek ezzel vágják ki magukat, mire czehmesterné asszonyom szücsceh huzódott vissza és ezenközben Szücs András remekes is elkészült a szabással. A szabása ellen nem volt kifogás. Azonban több jóindulatu mester megjegyezte, hogy azon a bőrön, melyből a kusza ködmön hátulja szabott, néhány vakmetszés találtatik. Nem az András büne, valamely nehéz kezű juhász még a nyuzáskor ejtette a bőrön a kárhuzatos vakmetszéseket. Összeszámláltak, épen tizenhárom metszés éktelenítette a bőrt.

Vén Babarczy Pál czehmester uram nem mondott mást erre:

— Hát így is jól van! A remekes ne

IV. Eladó verseny. 1200 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, Táv. 2000 méter. Futott 4 ló. Első Liptay Béla Pattogója. (lov. Szemere); második Erdész. Tot. 5: 7. — 10: 15.

V. Hadseregi gátverseny. 1000 korona az elsőnek, 300 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Táv. 2400 méter. Futott 10 ló. Első lett Koller Ede fh. Maiköngye, (lov. tulajdonos); második Lubeck, harmadik Solaro. Tot. 5: 22. — 10: 44.

VI. Eladók akadályversenye. 1000 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Táv. 3200 méter. Futott 3 ló. Első Liptay Béla Lázsiása, (lov. Szemere); második Dirt cheap. Tot. 5: 8 — 10: 17.

Második nap.

A versenyek második napja iránt meg nagyobb volt az érdeklődés. A közönség szokatlan nagy számban kereste fel a versenytér. Meglepetés itt sem volt a vigaszversenyben. A túlfavorizált Brat-tal és Des Grioux-tal szemben br. Bánffy Albert Erdész lovát hozta be elsőnek gr. Horváth.

Első verseny a Nyeretlenek versenyé volt. 1000 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak. Táv. 1200 m. Első Ferencz József braganzai herceg Gracilise lov. Szemere Kalmán; második Jóny Ferdinand Pumája lov. Hagelin Henning harmadik Geist Bajosa lov. Krause főhadnagy. Totalisateur 5: 19 — 10: 39.

II. Totalisateur verseny 1500 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Táv. 2400 méter. Első lett könnyen 3 hosszal Keller Ede főhadnagy Maiköngye, lov. a tulajdonos, második Ferencz József braganzai herceg Divája lov. Szemere K. Tot. 5: 13 — 10: 27.

III. Nyulási gátverseny 1200 korona a győztesnek, 200 korona a második lónak. Táv. 2500 m. Első könnyen 1 hosszal Mhernel György százados Ellucija lov. Szemere, második dr. Szentkereszti Peninsular lov. a tulajd. harmadiknak Geist Des Grioux je lov. Krause K. Tot. 5: 9 — 10: 18.

IV. Hadseregi akadályverseny. 1000 korona a győztesnek, 300 kor. a másodiknak, 100 korona a harmadik lónak. Táv. 4000 méter. Első igen könnyen fentartva gr. Pongrácz János Kong Heraldja lov. a tulajd. második gr. Stahremberg százados, Paguinja, lov. a tulajd. harmadik gr. Merveldt százados Ferkoja lov. Patty Kornel. Tot. 5: 17 — 10: 35.

V. Szentgyörgyi akadályverseny, 1500 korona a győztesnek, 300 korona a másodiknak, 200 korona a harmadiknak. Táv. 4800 m. biztosan 2 hosszal Liptay Béla Pattogója lov. Szemere K., második Geist Svitcherje lov. Krause K., harmadik Ferencz József braganzai herceg Pásztorja lov. gr. Horváth. Tot. 5: 12 — 10: 24.

VI. Vigaszverseny 1000 korona a győztesnek, 200 korona a másodiknak. Táv. 1600 m. Első br. Bánffy Albert Erdész lov. gr. Horváth, második Geist Gáspár Des Grienje. lov. Krause K. Tot. 5: 30 — 10: 62.

VII. Mezeigazdákversenye. Nyeremény az elsőnek 100 korona, a másodiknak 60 korona, a harmadiknak 40 korona, a negyediknek 20 korona. Bejelentés felőrával a futás előtt. Első Poresin Ambrus, második Keeskes István, harmadik Parti Gábor, negyedik Dobránszky Illés.

csak a szabást, varrást tudja, hanem tanulja meg a vakmetszések foltozását is.

Ugy is jól van ezéhmester uram, Szücs András felett ekkent vissza, hat majd teljesíteni fogom a foltozást is.

Ezek után már csak a remek munkák készítése következett. Ez egész kedélyesen folyt le öreg Tóth János szücsmester uramnál, akit Szücs András remekes melie remekbiztosul rendeltek ki. Öreg Tóth János uram máhelyeben készült a remek. Hetenkint meg a két remekbíró mester is betekintett oda, kétszer-háromszor is forgóidtak a műhely körül, ahol a remekes borral várta őket. És egész nap sült a tojás sárgájából, lisztből, kevés sovaj gyurt, zsírban sültött teszta, a guba vagy maskent bába-foga, a mely Szücs András remekesnek különösen kedves tesztája volt, mert kívánta a bort.

Készült tehát a remek. Ámde hogy? Babarezy Pál ezéhmester soha meg nem tudta ezt, csak gyanakodott, nem is ok nélkül. A remekes gazdag ellátása mellett a Tóth szücsmester uram esajádja és koma mesterei készítettek a Szücs András remekét, a kik a szücsmestereget leginkább értették és mesterei voltak a legfinomabb selyem virág varrásnak.

Soha nem volt jobb dolguk. Szücs András Tóthné asszonyval egyre a bába-fogat süttette, a Gyurka inással a bori hor-datta Kátai uraméktól. Egyébre nem is igen volt gondja. Tóth mester urék a dolgos, szapora tüvel varrták a ködmönt. Azzal nem is igen volt sok baj. Mert a tizféle selyem fonálból legerősebben a ködmön ujára varrogattak tulipántokat, liljomokat és

szegfűket, hanem annál több virágot varrtak a subara. Ez a suba aztan igazi remek volt, ami szücsmester meg almaban sem lát olyant. Ezt a subát a drága barsony kabatra lehetett öltetni. Se be nem piszkolta, se be nem szörözte a barsony kabátot. A selyemmel vetekedett ennek a subának a festett bőre. Hatat a fekete, a negylabu kaczagány verte es a ket elejen fekete bodor prem göndörödött, ragyogott, az alja pedig szírombörrel es selyemmel volt ezírfraza. Ámde a szírommetszeshoz is különös tudomány szükségesített. És a suba tanyerja, mely a ket vállat borítja, egész viragos kert volt. Anyyifele szebbnél-szebb virág volt oda varrva, nemelyiket csakhogy ép szagolni kellett volna, olyan teljes virág volt. „Es a piszlederbó” szabott köröszli urha is virágokkal volt borítva, tulipánt, rózsá, szegfű, liljom es levelek. Finom pompás ragyogós volt minden es remekbíró uraimék, ha delutánonkent betekintettek, nem győztek elegge esodálni, dieserni ezt a mesteri munkát, noha e közben a bába-fogat, a boroskancsot sem vetették meg es mig ő kegyeimék a kanapen ott üldögéltek, a tessék ássek kedveert Szücs András is öltött nehanyat. De midőn remekbíró uraimék, minden jókat kívanyán, kisse bizonytalan leptekkel távoztak, az avatottabb Tóth mesterek azonnal kifejtettek Szücs Andrásnak ezen ő hat selyemfonalos öteset is.

Tiz hét alatt készült el a remek. Elkészült a rózsatányéros selyem fonállal kivarrt kostök zacsó is, sőt a ködmön hatán tapasztalt tizenhárom vakmetszest is oly finoman öltögette be a legkisebb Tóth fiu, a Janesi gyerek, aki már ekkor a diáki

Délutáni levél.

(A debreczeni társas életről.)

Elmondhatjuk, hogy Debreczennek ma már társas élete van. Nem szorítkozik egyszerűen a kávéházi, vendéglői szívarszagu összejövetelekre.

A rokon érzésű embereknek száz és száz alkalmuk nyílik, hogy találkozhassanak, hogy gondolataikat kicseréljék, hogy művelődési, emberbaráti vagy épp szórakozás céljából találkozhassanak.

A debreczeni pezsgő, megizmosodott társas életre biznyságul szolgáltak a most lefolyt lóversenyi napok is. Midőn szebbnél-szebb fogatok százai, ezerfőnyi és ezerfőnyi diszes, válogatott közönség sereglett ki a nyulási versenytérre, sőt a versenyek után az utcákat is ellepte a válogatott közönség, várva a versenyekről visszatérőre. Bírálatot mondva a fogatok az öltözők, az emberek felől.

A debreczeni életnek ezen izmosodását őszinte örömmel említjük fel, mert ez Debreczent felé helyezi a legtöbb vidéki városnak.

NAPI HIREK.

A szerkesztőségéből.

Ifjabb Móricz Pál lapunk felelős szerkesztője Szegedről hazaérkezett és atvette a szerkesztést dr. Benedek János főszerkesztőnkől, a ki Budapestre utazott fel.

skólába járt, hogy midőn Szücs András a szücs remekét a nemes szücszéknek bemutatatta, a vakmetszések közül csak kettőre jött rá a Babarezy Pál ezéhmester ur szigorú vizsga szemé. Szücs András ezért a két hibaert két tarsopharat tartozott fizetni, ami két ezüst pengő forintot kösztalt. — Egyébkent a Szücs András remeke teljesen megfelelően, a mesterek többségének a helyben hagyása folytán a ezéba bevételtelt miután a szokasos taksát lefizette es a remek bemutatásakor a ezéh mestereit illő módon megvendégeltte. Meg oly rózsasbőrű, egészben sült malaczkokat is szolgáltatott fel, amelyek ezitronyot tartottak a rózsásra sült szájukban, es a borban sem volt hiány.

Babarezy Pál ezéhmester ur ugyan fogadásához kepest nem harapta le a fejét, noha Szücs András a szücsremekével megfelelt, ámde a csillagos nyelvű bieskával a malacz fejéhez annál inkább hozzátaltott, hisz az idő ugys az ereg ezéhmester uramnak adott igazat. Heje-hujas, kunkorgós bajszu Szücs András nem folytatta az érdemes szücs mestereget, sok penzt örökötven: hagyma es paszuj kereskedéssel foglalkozott, mindazonáltal a vevőknek, az üzletbarátoknak holta napjáig büszkén mutogatta a rózsatányéros, finom sallangos, szírom diszes kostököt.

— Remekbe készítettem! Szücs András nagy hagyma es paszuj kereskedő szokott volt így diesekedni, csak ha a vén Babarezy Pál ezéhmester urral a „Pacsirtában” bakkarbot köstolgtatva jött össze, hallgatott, mikén a szegénylős szücs lány. Szegfű, tulipán, rózsá, még rozsmaring ág is volt azon a dohányzacsón.

Hírek az anyakönyvezetől hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál a múlt hét folyamán a következő házasságok kötöttek: Szepesi Pál — özvegy Behonnek Ignáczné született Kiss Zsófia, Kovács János — Miskolcz Juliánna, Dusa István — özvegy Nagy Lászlóné született Safranka Franciska, Scharcz Móricz — Fischer Paula, Szabó Lajos — Rácz Róza. — Összesen 5 pár. — Ugyanezen idő alatt a következő halálzási eseteket jelentettek be: Szabó Ferencz 21 éves gazdasági cseléd tudógyuladás, Somogyi József 15 éves tanuló tudógyuladás, János József 45 éves napszamos egési sebek, Bagameri Péterné született Juhász Juliánna 66 éves háztartásbetűi gümőkór, Döbröndi József 61 éves napszamos vízkór, Menyhért Gábor 8 éves gyermek agyhártya gümősödés, Szalontai István 58 éves kőműves, szervi szívba, özvegy Sinesak Istvánné született Tóth Mária, 50 éves háztartásbetűi tudógyuladás, Kiss Sándor 51 éves nyug. rendőri tudógyuladás, özvegy Szabó Gusztávné született Varga Mária 43 éves postatiszt nyugdíjas özvegye hashártya gyuladás, Farkas Mihályné született Juhász Etelka 26 éves háztartásbetűi eclampsia, Gombos Mária 2 éves gyermek hökhuru, Oláh Erzsébet 12 éves gyermek tudógyuladás, Varga Lajos 21 éves tenyereses állományú honvéd öngyilkosság, Sándor Ferencz 3 hónapos csecsemő görésök, Püspök Sándor 2 napos csecsemő veleszületett gyengeség, Tar Mihály 52 éves sertéspásztor tudógyuladás. Összesen 18. Mint-hogy továbbá — ugyanezen idő alatt összesen 42 születési eset (közöttük 27 fiú, 15 leány) jelentettek be, ugy a születési esetek igen tekintélyes számmal 24-el mutak felül a halálzási eseteket.

Vidéki hírlapírók Debreczenben.

A vidéki hírlapírók országos szövetség — mint már írtuk — ez évi közgyűlését Debreczenben tartja. Pünköstkör lesz a közgyűlés, melyre az ország minden városából érkeznek hírlapírók. A szövetség helyi választmánya az összes debreczeni hírlapírókkal együttesen már napok óta dolgozik, hogy a sajtó munkásait Debreczen városához, melynek különben a hírlapírók itt időzésük alkalmával vendégei lesznek, méltóan fogadhassák. A részletes programot vasárnap este tartott értekezleten állapították meg. Ez alkalomra Debreczenbe érkezett Kulinyi Zsigmond a „Szegei Napló” főszerkesztője, a V. H. O. Sz. elnöke és Szávay Gy. a Gy. H. főszerkesztője a V. H. O. Sz. alelnöke is. Az előkészítő értekezleten Kulinyi Zsigmond elnököt s rövid tanácskozás után megállapították a programot. Kulinyi Zsigmond, Szávay Gyula és Konec Akos délelőtt felkeresték Komlóssy Arthur főjegyzőt is, hogy vele is megbeszéljék a programot. Így együttesen a következőkben — állapodtak meg: A vidéki hírlapírók május 26-án ünnep első napján vasárnap este 6 ó. 30 p. érkeznek a budapesti gyorsvonattal. A vasutnál ünnepélyes fogadtatás lesz s a tanács a város nevében Komlóssy Arthur főjegyző, polgármester helyettes fogadja s üdvözlő a vendégeket. Este 8 órákor ösmerkedési este az Angol-királynő fehér termében. (Étkezés a la carte.) Másnap, május 27-én d. e. 9 órákor a szövetség igazgatósági ülést tart a kereskedelmi akadémia dísztermében; 10 órákor

ugyanott a szövetség közgyűlése, melynek ez alkalommal több fontos a szövetség tagjait különösen érdeklő tárgya lesz. A közgyűlés befejezése után 12 órákor a vidéki hírlapírók megkoszorúzzák Csokonai szobrát, hol Szávay Gy. alelnök beszéd kíséretében a szövetség nevében koszorút helyez a szoborra. Délután 1 órákor díszbéd lesz az „Arany-Bika” szálloda dísztermében. Ez alkalommal a hírlapírók a város vendégei lesznek. A bankett befejezése után a társaság az erdőre megy s meglátogatja a népi-ünnepélyt.

A vörös kereszt egyesület közgyűlése.

A vörös kereszt egyesület hajdumegyei fiókja Rásó Gyuláné urnó és Dégenfeld József gf. főispán elnöklésével május 14-én közgyűlést tart a vármegyeháza nagytermében.

Jogász hangverseny.

Fényesnek ígérkező hangversenyt rendez a debreczeni jogák, polgarsága, illetőleg jogász önk. köre május 15-én este 8 órákor a Bika szálloda dísztermében saját pénztár alapja javára. Részletes műsorról ezidő szerint még nem rendelkezünk de — vett értesülé-ünk után — emyit már előre is közölhetünk. Hölgyek közül közreműködnek Balogné Bekésy Rózi, Bernáth Gizella, Feher Margitka, Pavelkó Jolán, Zivuska Irén és Mária ur hölgyek. — Urak közül: Meszaros Kálmán ur. — ifj. Sporzon Pál ur. Veszprémy Andor ur, Vadaszy N. ur és Zivuska Andor ur. A közlöt-tekéből kitetszik eléggé, hogy a hangverseny érdekes és művészi magaslalon álló lesz. Remeljük, hogy a közönség érdeklődése sem fog hiányzani. Decz. 16-án rendezte a Jogász Önk. Kör első hangversenyét a Zenede dísztermében — és a szó teljes értelmében a terem kiesinynek bizonyult. — Az első hangversenyhez minden tekintetben méltó második bizonyára nem fog a debreczeni intelligencia közönségével találkozni. A meghívók a napokban küldetnek szét. A hely-árok ugyanazok, mint az első hangversenyen. Az ülőhelyek számozatlanok és bárhol egy korona. — Allohely 60 fillér. Páholy négy személyre 5 kor.

Korányi ünnepeltetése.

Korányi Frigyes drt tegnap, vasárnap az egyetemen lelkesen ünnepelték 50 éves doktori jubileuma alkalmából. Az ünnepélyen a kormányt dr. Wlassics Gyula miniszter képviselte, ugyszint résztvettek az összes budapesti orvosi fakultások és a vidéki orvos egyesületek küldöttsegei. A jubilánsnak hosszabb beszéd kíséretében egy arany pecséttel ellátott díszlevelet nyújtották át. Az ünnepelt meghatottan köszönte az ovációt.

A vidéki színészet írásban és képen.

Művészi és irodalmi érdekesség az a vállalkozás, amely Aradon, a közel jövőben megindul. Ilusztrált, vonzó tartalmú díszmunka lesz, amelynek egyes részei a vidéki színészet írásban és képen czímmel jelenik meg. A czímmek a tartalom meg is fog felelni: az egész ország vidéki színészetét mutatja be művészi kivitelű fényképekkel, a melyhez részint a vidék nevezetesebb művészei, részint jeles írók írnak módfelelt érdekes szöveget. A vállalatot Benedek Árpád szerkeszti. Az első füzet máj. 20-án fog Révész Nándor könyvkereskedő kiadásában megjelenni.

Halál a téztszárító rudon.

Vasárnap délelőtt egy 18 éves cseléd-leány követett el öngyilkosságot. Tóth Zsuzsánnának hívták az öngyilkost, három év óta mint cseléd szolgált Szatmári István nagyuj-utcai lakosnál. Tóth Zsuzsánná azt az alkalmat használta fel tette végrehajtására, mikor a házbéliek távol voltak. Kötelet készített elő, bement a kamrába s ott a téztszárító rudra felakasztotta magát. — Mire észrevették, már nem rolt benne élet. Levelet, a miből az öngyilkosság okát meg lehetett volna állapítani, nem hagyott hátra. Holnap temetik a közkörház halottas kamrájából

Mert elköltözött.

Szell Kálmán hiába ígérte, Barnumszerű dobján szakadástg dobolva, a jogtörvény- és igazság korszakának az elkövetkezését, az biz nem akar elkövetkezni. Amennyiben elkövetkezett, sok csalódás járt velük, mint a Barnum hirherdt csodáival. A tiszta választások képe sem lett oly lilium fehér, mintahogy hirdette volt. A régi manipulációk ugyanis forró kása módjára pöfedeznek. Egy polgártársunk járt ben a szerkesztőségben panaszkodni. Régi adófizető polgár. A neve a választók jegyzékébe be is volt véve, de törölték. Miért? . . . Mert a polgártárs az egyik utcából más utcába költözött. Elköltözött, (hová? Amerikába? Szerk.) mondódott, kihagyták a választók közül. Az ilyen eljárás magában foglalja a kritikát is, a jog-, törvény- és igazság korszakának a kritikáját.

A csegei véres mulatság.

Szomorú végű mulatság volt e hó 27-én este, mint csegei levelezők írja az ottani nagyvendéglő termében. Bált rendeztek a falu legényei, vigan szólt a muzsika, mig egyszerre csak zürzavaros láрма, hangos szóváltás szakította félbe a vig mulatozást. Mócsi János és Ambrus József, kik régi haragosai voltak egymásnak, szólalkoztak össze a bálteremben egy leány miatt. Majd botokkal támadt egymásra a két elkeseredett ellenség, a többiek sem nézték tétlenül a verekedést. Nemsokára már két táborra szakadt a mulató társaság és pár pillanat alatt valóságos harcztérre változott a bálterem. Végre is az odaérkezett csendőrök vetettek véget a véres verekedésnek, a főkolompokat azonnal letartóztatták. Akkorára azonban már számos sebesült hevert a földön. Közöttük Mócsi, a kinek a fejét annyira összeverték, életbenmaradásához nincs remény.

Szerelem helyett — méreg.

A homokkertben egy B. Mariska nevű fiatal leány, szülei lakásán gyufaoldatot ivott. A betegkedélyű lányt elkeserítette, hogy völegéne, bizonyos Csizmadia Imre nevű legény, miután házasságot ígért neki, elhagyta. A lányt szülei lakásán ápolják.

Vidéki hírlapirodalom.

A Szegezen megjelenő Közvélemény című politikai napilap szerkesztésében változás történt. Dr. Csillag Károly, a Bácskai Hírlap szerkesztője, aki az utóbbi időben a Közvéleményt is szerkesztette, betegsége miatt a Közvélemény szerkesztésétől megvált.

Armentesítő Társulati közgyűlés.

Az alsó-szabolcsi Tisza armentesítő társulat május hó 10-dik napján, delután 3 órakor Debreczenben rendkívüli közgyűlést tart.

Kileucz évig fekvő beteg.

Miskolczy Mihályné, esapókeret I. járás 91. szám alatti lakos, már 9 év óta nyomta a betegágyat. Gyógyíthatatlan betegségben szenvedett a szerencsétlen öreg asszony. A férje alig tudta megkeresni a háztartás kiadásait, úgy hogy a betegséghez még a nyomoruság is hozzájárult. Ez adta a szegény, nagybeteg asszony kezébe a méregpoharat. Vasárnap, míg férje távolt volt a háztól, gyufaoidatot ivott. Kiszállították a közkörházba, a hol most a halállal vívódik.

A betegsegélyző pénztár közgyűlése.

A kerületi betegsegélyző pénztár vasárnap tartotta VIII. évi rendes közgyűlését Berger Jenő elnököl. Jelen voltak Szliuka Istvan alelnök, Grünwald titkár, Bereczky Lajos rendőrfogalmazó, az iparhatóság kiküldöttje. A bejelentett jelentéseket a nagy számban összegyűlt tagok tudomásul vették, a felmentvényt megadták. Ezután pedig a választásokat ejtették meg. Megválasztották: Igazgatósági tagok lettek a munkaadók részéről: Serli Ede, Horváth János, Falk Armin. A munkások részéről: Engi, Szabó, Szentpéteri, Balogh, Bauer, Erdei. Felügyelő bizottsági tagok lettek: Laber Mihály, Lamberger, Kaposi, Ormós, Boros, Ferenczi. Választott bíróság tagjai lettek: Dienes, Prelovsky, Horváth, Molnár, Báthor.

A lovasz szerencsétlensége.

Varga Gábor lovasz kötőféken lovat vezetett a Weinberger lókereskedő hatvan utcai istállójába. De a ló valamitől megbokrosodott és megrántotta a kötőféket. A kötőfék a Varga hüvelyk ujjá körül volt csavarva, az erős rántás következtében elszakadt, de a szerencsétlen lovasz hüvelyk ujját is kiszakította. A szerencsétlenül járt embert a kórházba szállították.

Ne higgye.

hogy helyesen cselekszik, ha egy doboz padló-fénymáznál 10 krt. meg akar takarítani. Igazán tartós és szép padlófénymáz csak a híres valódi Eisenstadter-féle Lino-leum-Padló Fénymáz: a törv. bej. „Vaslovag” védjeggyel, melylyel újabb időben a háziasszonyok még a konyhabutorokat is fáradság nélkül tükörfényesre mázolhatják. Minden dobozon rajt kell lennie a „Vaslovag” védjegynek, maskép hamisítvány.

Zenező és magyar barát politikája.

Egy kolozsvári ujság kapcsolatba hoz egy mulatságot az oláhok magyarbarát politikájával. A mulatságot a kolozsvári egyetem oláh nemzetiségű fiatalja májás 9-en rendez hangversenyyel összekötve a Vigadó termeiben. A mulatság terveinek, az illető lap politikai háttérét tulajdonít. A táncmulatság védnöke Mocsonyi Sándor, akinek Livia leánya tudvalevőleg Bethlen Andras gróf volt miniszter felesége. Mocsonyi a magyarokhoz közelődő bekepárt tagja s ő nála fogamzott meg legelsőbb a terv, hogy ezt a kolozsvári estélyt hallgatólagosan akként arranzsálják, hogy rajta a magyarországi oláhság több vezérferfia megjelenjen. Így történt aztán, hogy a rendező bizottság, mint ezt a meghívó is tanúsítja,

olyan hölgyeket kért fel lady patronessekül, akiknek férjei vezető emberek a nacionalis politikában. A bálányák férjei között van Kozma Partén (Nagyszében), Papp C. István dr. aradi ügyvéd és Hamsea Vojk lippai esperes és mások, a kiket a mulatság után tartandó gyűlésen a magyarsághoz közeledő politikára akarnának rábírni. Bizony, ebben a naiy kombinációban nem igen lehet hinni. A felsorolt nevek legalább nem nagyon garantálják a magyarbarát érzelmeket, ők elmennek Kolozsvárra mulatni, de nem békülnek.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, április 29.

Még ma is az Adria javaslat szenyhes hullámaiban eviczkélt a tisztelt ház. Böbeszedü Hegedüs Sándor miniszter védte a 27-ik szakaszt. Kálmán Károly és Molnár Józsiás azonban elenél szóltak. Csodálatos, hogy a kormány még mindig nem szivta vissza ezt az országra oly sérelmes, káros javaslatot.

Forradalom az egyetemen.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, ápr. 29.

A budapesti egyetemnek, hol ez idő szerint a komoly tanulás csak mellékes, ismét megvannak az izgalmi és botrányai. Ezuttal Pikler egyetemi tanár a forrongás okozója, aki a lapok szerint a tanszékéről hazafiattan elveket hirdetett volna, a hazával szemben dicsérve a nemzetköziséget.

Tanai miatt, melyet egyes fővárosi lapok metelyezőnek nyilvánítottak, mind az ifjuság egyrésze, mind a lapok állást foglaltak Pikler ellen, de a kinek hívei is vannak. E hívek az egyetemi ifjuság tagjai, ma b i z a l m i feliratot is akartak tanárjuknak átadni, ebből aztán országos botrány kerekedett. A bizalmi irat ellenzői ugyanis, botokkal ütöttek közé a Pikler-barátoknak. Nagy verekedés keletkezett. Az ifjuság egy része torokszakadtig eljenzett.

— Éljen Bartha Miklós! Éljen Istóczy! Éljen a forradalom! Abczug a zsidókkal!

Az épületes birkózás után Pikler hívei küldöttséget küldtek a képviselőházba Wlassicschoz, hogy csináljon rendet.

Tőzsde.

Budapest, április 24.

D é l i z á r l a t :

Buza	1901. Áprilisra	7.60	7.61
Ószi buza		7.73	7.74
Tengeri	1901. májusra	5.29	5.30
" "	" " " "	5.38	5.39
"	" " " "	5.57	5.58
"	" " " "	13.50	13.60
"	" " " "	6.72	6.73

Új vagy használt állapotban levő egyes könyveket és egész könyvtárakat méltányos áron vásárol László Albert könyvkereskedése.

Innét-onnét.

— Április 29. —

(Bálint és a tárogató.)

A tárogató tudvalevőleg a leggyönyörűbb ősi magyar nemzeti hangszer. Édes fejedelmünk, nagy Rákóczi Ferencz kurucz vitézei a tárogató rivalgása mellett vagdalták a Heister uram labanczeit, de a lógerben szint a tárogató zöngése mellett vigadoztak, dalolgtatva dunántúli, tiszamenti szép menyecskekről a virágos dalt . . . Haj! De aztán Szatmár piacán a német maglyát rakatott a kuruczok tárogatóiból, melyeknek hangja a végítélet napját juttatta a plundras német eszébe.

Azután multak évek és évek. A porladó kurucz vitezek testje összeolvadt vértüktől azott magyar földünkkel. A tárogató hangját feledte a magyar. Mignem néhány éve csoda történt. A néhai való jó Káldy uram, a kurucz dalok gyűjtője, csodát mutatott. Előkereste valamely poros rejtkehelyről a tárogatót. Bele fult s a nemzetet elandalította ez a szende, bűbajos zene. Lelkesült költők, mint Endrődy is, kurucz mintára verseket szereztek. Suhogott a szél Késmárk felől, véltük, hogy halljuk nagy Beresényi Miklós kesergő siralmát . . .

Jelenleg Debreczenben is időzik egy tárogatós mester. A Rácz Karesi, a honiföldön legszökebb ciganyprimás, zenekarával együtt vidítja, lelkesíti a magyarokat ez a tárogatós mester.

Most pedig rátérhetünk a Bálintra. A Bálint meg nem más, mint a nánási származású Körtve Bálint, a hétvármegyére híres fiatal klarinétos, kerekarcu füstös fiu, mester a maga szakmájában, „gyüvő heten” léssen a lakodalma. Ő neki is tetszik nagyon a tárogató. Biztatták:

— Bálint, hát tanuld meg te is a tárogató fuvást,

— Nehiz az, nagyon nehiz, Bálint ur eképp szabadkozott. De később aztanszint vallott a furfangos fiu -- attól tart: mindig fuvatnak vele a tárogatót, a „lóvé”, az osztalék fizetés rész pedig maradna a régi.

Igy gondolkozik a XX-dik századbeli tárogatós. Nem is csodálom, hisz az uraktól tanulja.

(Főhadnagy ur Laky könyvet irt.)

Főhadnagy ur Laky Imre népszerű, kedves tiszt ur volt a nagyváradi, majd a debreczeni közözügyes házierezdnél. Az ő piros hajtokás zubbonya alatt a költészet istenasszonya békés barátságban fért össze a csörgős fegyverzetü Marssal. Elsőbb a debreczeni ujságírásnak volt kedvelt, széptehetségü írótagja Laky Imre, ez a rokon-szenves barna gyerek, a koszorus Vértessy Arnold volt az atyamestere . . . De aztán katonáékhoz pártolt főhadnagy ur Laky, tizenkét évi szolgálat után érdemelve ki ezt

a szép sarzsit . . . Utóbb katonáéktól is elbucszott. Be evezett a házas élet kikötőjébe és most boldog családi körben Budapesten él, mint az államrendőrség egyik kitünő felügyelője. Annyi hányattatás után visszatért a Muzsához. „B a k á é k B o s z n i á b a n” cím alatt könyvet ad ki. Hol bus, hol vig történetek . . . A régi bajtársak, a debreczeni ösmérésök és tisztelők figyelmébe melegen ajánlom a szép írói tehetségű főhadnagy ur Laky könyvét, melynek az ára 2 korona. Megrendelhető a szerzőnél Budapesten, IV. ker. Szerb-utca 3, számú lakozim alatt. A főhadnagy ur Laky könyvében meg fogja találni mindenki a hangulatot.

nemes Portőrő Kelemen.

Színház.

Színházi műsor:

Holnap kedden, ápr. 30-án: **A cornillei harangok.** Nagy operette 3 felv.
Szerdán, május 1-én **Cyranó de Bergerac.** Romantikus színmű 5 felv.
Csütörtökön, május 2-án újdonságul: **Házasság gőzerővel** vagy **Örökölni fog.** Színmű 4 felv.
Pénteken máj. 3-án **Coralie és Társa.** Bohózat 3 felv.

Hodossy Jolán kisasszonyra, a debreczeni színház kiváló tagjára vonatkozólag első fellépése alkalmából meg e hó 10-én hozott referatánkba egy félreértésre könnyen alkalmas adható megjegyzés foglaltott, mely bizonyos „rebesgetes-ról” ad hírt. Ez a rebesgetes a művésznő kijelentése szerint valótlán és rosszakaratu pletyka szüleménye, a mely kijelentésnek a művésznőnek okozott kellemetlenség fölötti legőszintébb sajnálatunk kapesan keszszéggel helyt adunk.

IRODALOM.

Irók társaskörei.

Debreczen, apr. 29.

Korunk egyik legfőbb jellemvonása a társulás, a szövetség. Lehet szövetségzni rosszra is, jóra is, ennél fogva vannak ringek, ligák, trüsztok, klikkek, maffiak, de vannak nemes emberbarati, jótékonyági, szellemi cselokra alakult szövetségzés jogosultságát, epen csak az írók és hírlapírók kamaráit stb. tartjuk olyanoknak, amelyeknek jogosultsága vitatható.

A hírlapíróknak törvényeink azért biztosítanak kiváltságokat, mert munkájukat ideális szellemű, szellemű munkának tekin-

tették. Amint ezéhekké, kamarákká (!) alakulnak, előállanak a hírlapíró külön érdekei, pályája csak oly kenyérkereső foglalkozássá válik, mint az ügyvédé, orvosé, bankhivatalnoké; — ennél fogva megszűnik reá nézve a kiváltságok joga. Nincs annak értelme, hogy egy az orvosnál és ügyvédnél nem mindenkor képzetesebb elemekből álló kaszt tartassék fönn ezentul is.

Arra való a verseny, hogy a hírlap jobb, virágzóbb legyen a másiknál és kezeleg már annak ideje, amikor ki fog tűnni, hogy az ugynevezett sajtószabadsághoz joga van az írónak, a költőnek, a hírlap ideális feladatát végző publiczistának, de nincs értelme annak, hogy a kis zsurnaliszta, a zuglap, az erkölestelen sajtó munkájával egy kalap alá vonassék a Kossuth Lajos, báró Kemény Zsigmond, Jókai Mór és báró Kaas Ivor hírlapírói működése. A M. T. Akadémia Bródy-jutalma ügyében ítélező bizottság daczára leszavaztatásának, teljesen precíz és korrekt képé adta indokolásban a hírlapírói pályá mai alakulásának. A mi író egyesületeink, lapjaink egész vehemenciával, feltékenyen örködnek a véit, arrogált, vagy jogos apróeseprő jogoeskák felett.

A sajtó dühhel támad, de lanyhán ad elégtételt; tulmegy azon a határon, mely a magánélet és a nyilvánosság között forog fenn; egy-egy szenzációs eset alkalmából kíméletlenül huzolja meg az esetleg ártatlan egyének magánviszonyait; a tulságos versenyben közölt üzleti, megfizetett reklamok, neha már egész üzleti regények, croquis és kuplek, a piszkos nyiltter, a durva hang, a szennyes kifejezések, a trágárság; a szerkesztői rovat tamadására szóló válasznak a fizetett nyiltterbe való utalása es szantalan oly visszaélése van már a sajtónknak, amelyek szükségesnek tüntetik fel a sajtótörvény revizióját.

Egyszerre követelte a sajtó a magyar ipar partolását, de bélyegmentességet követelt és nyert el a külföldi, leginkább becsi hirdetésekre nézve is. Ez a következetlenség is a sajtószabadság, a liberalizmus nevében ervenyesült. Pedig vegre-valahára distingválni kellene.

A gondolaté legyen a sajtószabadság, ez az egyik elv; a nemes gondolat ugy sem igazságtalan, de a nem éppen gondolatot, hanem vétkes cselzatokat szolgáló nyomtatott betű ellen gyors es hathatos védelemben része-üljön a közönség, ez ama reviziónak másik elve. A mi író köreink ezt a két elvet hajosan akezeptálják, pedig előbb-utóbb rá kell fanyalodniok. A testületi fellépés, a kamarava alakulás es az érdekközösség még ellenszenyeselb fogja tenni a hírlapírodalmat, mint a mily ellenszenyesnek találják ma is. A sajtótörvény különben is a magyar szellem szabadságot biztosította, ma pedig látjuk, hogy ez a szellem — bár neha tulzó es így annál károsabb sovinizmus álezájával lép fel — minden egyéb, csak nem magyar.

Még más szempontból sem szeretjük az íróknak es költőknek különítményekbe,

klikkekbe verődését. A világnak egy irodalma es közönsége között sincs oly mélyesges árok, mint a magyar irodalom es közönség közt. A központban lako író, ha zsurnaliszta, éjjel ír, nappal alszik, a közönségnek csak azt a sablonos részét ismeri, amelyről referálnia kell. Meg is látszik kivált novelláinkon es szindarabjainkon, hogy azok nem a mi társaséletünk ismeretéből fakadtak, hanem utánzatok, vagy pedig képzelt esetlen világban mozognak. Kivált magnasokról szóló elbeszélés, népről szóló szindarab terem nagy bőséggel, a melyek szerzői sohasem láttak elevenen ott mag-nast; itt parasztot. A hatvanas években a magnásokkal akarták az írók es művészt összehozni. „Hal a szárazon” címmel a régi „Üstökös” vagy a „Fekete gyémántok”-ban Jókai Mór írta meg a kísérlet balsikerét.

Régebben a vidékkel akarták összeforasztni az irodalmat, — ám az Istenben boldogult írói es művészi kör kirándulásának kellemetlenségéből is kitünt e vállalkozás lehetetlensége. A fiaskót sohasem a közönség okozta, hanem más egyéb. A jó vidéki valóságos Isten csapásának vette már a fővárosi írók kirándulásait. Ezek az urak — mint már több ízben elmondottuk — valami magasabb lényeknek tekintik magukat, pedig csak nem értik át a magyar vidék közönségének lelkületét, nem tudják, hogy tehetségük ennek lelkületéből meríthet csak ihlettséget, lelkesülést, eszmet es tárgyakat s a mikor a tapintatlanságaikkal, fitnyalásaikkal szeparálják magukat a társadalomban, maguk vallják a karát; maguk ellen provokálják az ítéletet.

Annál helytelenebb, — ha az író külön tanyát alapít a maga egyhangú es szintelen egzisztenciájának s nem ott erzi magát otthonosan, ahol az akotásra színeket es hangulatokat szerezhetne. Nem olyan színeket értünk, melyek a női arezokra vannak kenve, nem olyan hangulatokat, melyeket bizonyos színházak kultiválnak, mert az ilyenekben ugyan nincs hiányosságuk.

Hogy az asztaltársaságok, melyek nálunk megannyi Boulanger-szerű nagyságból alakulnak, még kevésbbé épületesek reklamaikkal, szereplési viszketegükkel s a közönség elé huzzott nem mindenkor magas színvonalu tréfáikkal es sehogysem a gyáros izü bohemedésükkel valami magyon épületes képet nyujtanának; hogy a Petőfi es Jókai tizes társasága, vagy „Csiga” körének (Vörösmarty!) hatására számíthatnának, azt a mi asztaltársaságaink „inter pocula” sem igen képzelhetik magukról.

Az író vegyüljön el az életben, ez az ő földje, melyből Antaeusként újra erőre kaphat, nem pedig a külföldi irodalom majmolása, az orfeum, a kavéház es egyesületeknek kartyázó szobái.

Most inkább ezek hatása látszik meg sajtóban, mint a teljesen meg ki nem vesztett egészséges, tiszta, nemes vidéki elete.

3 frt 65 krig, valamint állandóan a legújabb fekete, fehér es szines „Henneberg selymek” 65 krtól 14 frt 65 krig — méterenként — sima, sávos, kockázott, mintázott damastok stb.

Menyasszony selyem	65 krtól	— 14 frt 65 krig
Selyem-damaszt	65 ..	— 14 .. 65 ..
Selyem-kelmék öltönyöknek 8 frt	65 ..	— 42 .. 75 ..
Selyem-foulard nyomtatással	65 ..	— 3 .. 65 ..
Báli-selyem	60 ..	— 14 .. 65 ..
Selyem:grenadia	80 ..	— 7 .. 65 ..

méterenként portó es adómentesen a házhoz. Minták postafordultával. Schweizba kétszeres levélpostá.

G. Henneberg, selyem gyáros, Zúrich

[es. es kir. udvari szállító.

Foulard selyem 65 krtól

A megromlott vér veszélyességéről.

Gyakran találkozunk oly személyekkel, akik akár munka közben, akár más módon bőr- vagy vágási sebet kaptak. Néhány nap múlva azt mondja magában az egyik: „Nem jelent semmit, sebem be van hegedve.” Mások azt tapasztalják: „Különös, hogy sebem olyan sokáig akar behegedni.” Honnan eredhet hasonló otnál ezen különböző eredmény? Ez azon egyszerű tényálláson alapszik, hogy egyik-egyiknek tiszta volt a vére a másoké pedig nem. Az ép most elmondottak megerősítésére egy hathatós levelet idézhetünk Ebensberger Margit asszonytól, mosonói Münchenben, Thal 2/111.

„Több év óta nyílt seb volt a lábamon. A szuró, égető érzést, melyet a seb okozott, végre már nem bírtam elviselni és kenőcsöket, pomádákat és tapasztokat kísértem meg, de minden enyhülés nélkül. Egy napon az Ön kis könyvecskéjét olvastam, a melyben el van mondva, hogy a Pink-labdaesok a vért tisztítják. Egy kísérletet tettem. Miután két dobozzal vettem belőle, sebem jobb kinezést nyert. Folytattam a kezelést és a seb teljesen behegedt. Legforróbb köszönetet mondok önnek.”

Nyílt sebek lábán és kézen veszélyesek és nehezen gyógyíthatók. Nagy veszély elkerülése vegett arra kell törekedni, hogy a seb a lehető leggyorsabban behegedjen. A legegyszerűbb szere ennek az, hogy gazdag tiszta vérről bírjunk. Tisztítsa meg azért vért, mert eltekintve a súlyos betegségektől, mint vérszegénység, sápkór, neurasthenia, reuma és gyomorbetegségek, elkerüli a veszélyeket, amelyek látszólag lényegtelen dolgokból mint pld. egy vágási seb, keletkezhetnek. Vért tisztítandó, tegye azt, amit Ebensberger Margit asszony tett, vegye a vér leghatalmasabb megújító és az idegek erősítő szerét, mely Pink-labdaesok név alatt ismeretes.

Ezen labdaesok kitűnőek vérszegénység, sápkór, neurasthenia, általános gyengeség, valamint gyomor- és bélbetegségek ellen.

A Pink-labdaesok kaphatók Magyarországon minden gyógyszerárban, valamint az Ausztria-magyar országi főraktárban **Török József** gyógyszerárban **Budapesten, Király-utca 12 sz.** dobozonként 1 frt 75 krért vagy 6 doboz 9 frtért.

CSARNOK.

A ki nem a szívére hallgat.

Társadalmi regény.

A „Debreczen” számára írta: **Vajda József.**
Folytatás.

Monte-Carló és még egyéb. (41)

Nem folytathatta tovább, Gerő idegesen kapott feléje, hogy visszaforduljanak. Nem szabad tovább menniök, Ottiliának nem szabad meglátnia Gerő Hideghkutyit pillantotta meg egy trente et quarante asztal mellett. Játzott. Nem szabad találkozniök. El innen!

„Menjünk már haza Ottília, késő van s reggel korán utazunk. Szükségünk van az erőre.”

„Pedig úgy élvezem ezt az estét.”

„Magam is szeretnék még maradni, de nem ez a mi célunk. Láttuk a szép Monte-Carlót és ez elég.”

„Ugy hát menjünk...”

Gerő jól látott, csakugyan Hideghkuty

Gida volt az. Itt játszik már két napja és örült módon nyer. Mintha Fortuna isten-asszony csak őt várta volna ide, hogy sprengolja a bankot, Kis összegeken kezdte s most már tízezreket söpör be. Mindenki bámulja. A bankár fel tőle. Barátokat már szerzett, akiket sohasem látott. Könnyen megy az. Ismerősökkel nem találkozott, de nem is akart. Azt hitte, hogy felesége már otthon van s őt diszqualifikáltatta. Azért a tiszt ruháját nem is használja, nem akar abban ragyogni, feltűnni, hanem elegáns, angol divatu czivil ruhát visel.

A szállodában három első rangú szobát bérelt. Tehette, volt miből, óriási összeget nyert már. Most is 80,000 francot söpört be a körülállók nagy esodálkozására. Telt marokkal szórja a szerenese felé az aranyakat s ő meg tudja ragadni a kedvező alkalmat. Mindig contre couleur játszott és az sohasem hagyta eserben.

Gazdag akart lenni, nagyon gazdag, hogy legalább ezzel szerezzen acquivaleust elveszett becsületének. Ha már erkölcsileg meghalt, legalább anyagilag tudjon élni s ez neki elég. A sensus moralisnak úgy is mindig elébe helyezte az érdeket, ez vezette egész életében, ez ásta meg számára a sirt, melybe belebukott s mely őt teljesen lehetetlenítette.

Hazájába már nem szándékozott visszamenni, nem akart, de még nem tűzött maga elé életcélt. Külföldön marad, de mihez fogjon? Hisz nem ért semmihez. Nem fogadjak be sehol, mert nem ismerik és nincsenek bizonyítványai. A kártyán próbált hát magának existenciát teremteni, vagyont szerezni, hogy el ne pusztuljon. Pénz nélkül nem tudna élni, neki pénz mindene, pénz az Istene! Es sikerült a terve, veszett módon nyer. Azonban „fortuna szekerén okosan ül” mert az aranyak közül könnyen a sárba potyanhatsz s az aranyak tiszta esengése helyett a piszok, a sár pocogását halhatod! „Ébül szerzett pénznek ebül kell elvesznie!”

„Uraim, már 12 óra tovább nem játszhatunk. A cerele priveen azonban találkozhatunk. Részt vesznek az urak valamennyien?”

A bankár kérdezte ezt, kinek asztaláról tömördek arany vándorolt a Hideghkuty zsebeibe s általános „igen” lett a felelet. Hideghkuty is megígérte. Hogyne! A szerenéség nem szabad elszalasztani, az alkalmat meg kell ragadni! Most vagy soha! Aut Caesar! Jaut nihil! Vagy százezrek, vagy egy kis ólomdarab!

Majd meglátjuk, hogy bánik Fortuna kegyeltjeivel!

A cerele priveet az első emeleten tartják. Tágas, nagy terem a helyiség, mely a legpazarabb kényelemmel van berendezve, amilyennel csak egy szultán háremje díszkedhetik. A négy sarkán exotikus növények; virágok, amelyek még a deli ég alatt is ritkán találhatók; a falak nehéz brocát tapétokkal bevonva, hatalmas portierek, melyek ugyan olyan színűek, mint a butorzat. Fauteuil-ök kerevetek nehéz selyemről, a parquette simasága tükörhöz hasonlít. A teremben csak két trente et quarante asztal van, melyek körül elkeseredett játékharez folyik. Itt már nincs roulette. Korlátlan összegeket lehet kozkázni, nagy vagyont lehet nyerni. A kik itt vannak, valamennyien szenvedésvés, penzsóvár emberek; ok már nem passzióból játszanak, hanem mintegy üzletszerűleg. Irigylük az egymás szerenéséjét s nem sajnálják azt, aki mindenét elvesztette: Pedig tudják, hogy mi következik ezután. Minek játszott!

(Folyt köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Özv. L. E.-né Gölniczabánya. A törvények nem engedik, hogy az iparos mester a tanulóját barom módra üsse-verte. Némi enyhébb házi büntetés föltött még szemet hunynak. De a sérülésért még ha könnyű sérülés is az, törvény elé lehet állítani az erőszakos mestert.

B. K. A levelezőlapot megkaptam. Csak vasárnapra érkeztem haza Szegedről. Most már itthon leszek. Ohajtandó volna, ha mielőbb bejőnnél. Üdv.

Nyílttér.

Iroda helyiségünket Miklós-utca 33 sz. (Nemzetőr-u. 3 szám) saját házunkba át-helyeztük.

Falk T. A. és fia
Falk Lajos
bankháza.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm uradalomból.

Dr. Kety, dr. Bókay, dt. Widerhoffer
tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatuk

a Szolyvai gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál, vesebetegnél, czukorbetegség, húgyhomok, epekö, a torok és tüdőszervek bajainál, étvágytalanság és gyomor betegesedései.

Kitűnő asztali víz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

Tisztelet annak, akit megillet!

Wilhelm Fevencs gyógyszerész urnak **Neuhirchenben, Bees** mellett, a következőket írják **Altonából** 1897. évi aug. hó 11-iki keltevel:

„Immár 70 éves vagyok és 10 év óta esont ízületi rheuma és hámrhoid-esomó miatt szenvedtem, de segítséget nem lelhettem. Csak az ön **Wilhelm féle** antiarthritikus és anti-rheumatikus vértisztító theája volt képes bajomtól 3 hét alatt teljesen megszabadítani. Ezért önnek es a grófnőnek, kinek nyilatkozatát a lapokban olvastam, legjobb köszönetemet fejezem ki.

Legmélyebb tisztelettel

Anckermann Kristóf,
magánzó.

Altona Hamburg mellett Reichenstrasse 6.
Kapható minden gyógyszerárban.

Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárban. 1.

**Csipke
függönyök
tisztítása**

kifogástalanul
Hrabéczy Antal
kelmefestő és tisztító intézetében
eszközöltetik.
DEBRECZEN,
Széchenyi-utca 42.

Egy előkelő gyár
(technikai különlegességi czikkeiben)
Képviselet
kedvező feltételek mellett keres.
Reflectánsok, kik gyáraknál jól be vannak ve-
zelve, ajánlataikat „L. L. 8349” alatt
Haasenstein és Vogler
(JAULUS és TÁRSA)
hirdetési irodájában
BUDAPEST, 5. Dorottya utca 9.
czimezzék.

Thurzófürdő

házilag kezelt

KLIMATIKUS GYÓGYHELY.

Hidegvizgyógyfürdő.

Szepesmegye déli részén fekszik 572 méter a tenger
színe fölött, pompás nagyterjedelmű és fenyveserdő
közepette. — Kútjából forrásvíz. Allandó fürdőorvos:
dr. Szemere Béla.

Évad május 15-étől szeptember végéig.

Vasúti állomás: Gölnitzbánya-Thurzófürdő. Posta- és
távírdó-állomás. — Bővebb felvilágosítással szolgál
a tulajdonos:

Menesdorfer Károly Gölnitzbánya (Szepes)

Szives tudomásul!

Saját termésű, tisztá

természetes ó-borok

**Szent-Anna puszta homoki
szőlő telepünkről.**

Litres palaczkokban:

Fehér asztali	80 fillér
Rizling	92 „
Veres asztali 98-ról	80 „
Veres Kadarka 98-ról	1.20 „
Asztali siller	70 „
Nagy burgundi siller	92 „

Palaczkokért 16 fillér letét.

Hordó számra való vételnél megfelelő
engedmény.

Kaphatók a termelő

Szabó Lajos fiai cégnél

Debreczen, Tisza palota

valamint

Geréby Fülöp Utódai uraknál.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A
legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkkel sze-
dett minden szó 4 fillér.

12 koronáért új kerékpár!

Adja ön használt kerékpárját újítás és zo-
mánczolás végett **SCHWEITZER TESTVÉREK**
czég ujonnan berendezett nagy javító és
zománczó műhelyébe Debreczen, Piacz-
utca 56., a megyeház mellett. Varrógép és
kerékpár áruház.

Gyarmathy János mészár- ros

Dégenfeld-tér 9 sz. (Csapó-u. sarok.) Hus-
árak: I. rendű 50 kr. II. r. 44 kr. I. kgr.
rostélyos 5 szeletbe, Friss és fűzött sertés-
hús napi folyó árnál 4 kerral olcsóbban
Vegyes hideg felvágott állandóan Friss. Virsli
és szavaldé eljba 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól
este 8-ig nyitva. Főüzlet Bethlen u. 29. (sa-
ját ház.) Itt a husárak: I. r. 48 kr. Itt is
mindenféle hentes cikkek kaphatók. Vendég-
lősöknek megfelelő árendmény!

Szép bajusz nyerhető rövid időn
a híres „Hajáság-
pedró” használata által. Egy doboz 40 fillér.
Kapható Debreczenben Tóth Bela gyógy-
szertárában, valamint a készítő **Grosz Nagy**
Ferencz gyógyszerésznel H.-Szoboszlón.

Tanonc felvétetik.

Czím a kiadóhivatalban.

Nagy Block naptárak,

rendkívül praktikusak 1901. évre 40 kr-ért
kaphatók kiadóhivatalunkban.

Egy kis patkányfogó

kutya megvételre kerestetik. Czím József k.
hg. u. 52 sz. a. háztulajdonosnál.

Amerikai planet

kukorica kapák és
mindenféle gazdasági gépek K l o i n J a
k a b gépraktárában Piacz-utca 26., a
nagyüzde udvarán a legjutányosabb árban
előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók. —
Ugyanott használt vetőgépek is. Oeska vas
és fémek a legmagasabb árban vétetnek

MIERT
van annyi utánzat?
MERT
a valódi Eisenstädter-féle
Linoleumpadló zománcz

„Vaslovag” védjeggyel a leg-
jobb és legtartósabb puha padlóknak és
konyhaburoroknak bemazolására.
Bejegyzett Az Eisenstädter-féle

Liloneum padló-zománcz
egy óra alatt keményre
szárad. bámulatosan szép
fényvel bír és tartósság
tekintetében eddig felül-
multhatatlan. Nagy elter-
jedtségenel fogva külön-
böző hasonhangzásu ne-
vek alatt értéktelen után-
zatokat hoznak forgal-
omba, miért is kérjen
mindenki kizárólag csak
Eisenstädter-féle
„Linoleum padló-zománcz”
a törv. bejegyzett
„Vaslovag” védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek
lack- és festék-gyára.

Kapható Debreczenben: Békés Emil, Csanak
József, Felegyházi János, Fritsch Károly,
Ganovszky Lajos, Geréby Fülöp Utóda,
Kontsek Géza, Czeglédy és Polgar, Party
Ferencz, Rickl József Zelmós, Roth Antal,
Sesztina Lajos, Komlossy Lajos, Terei Jó-
zsef és Tóth Kálmán czégeknel.

Ünnepekkel óvakodjunk!
Óvakodjunk ünnepektől!